

Skattfrámkvæmd - brotalamir og umbætur

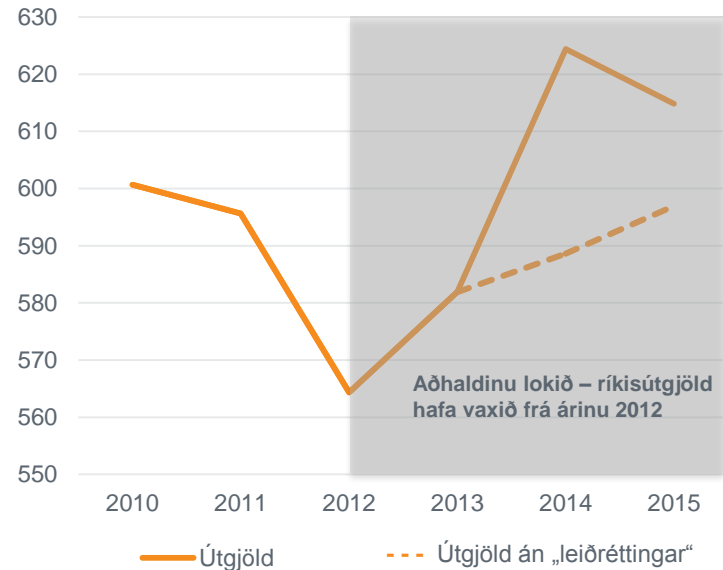
Þorsteinn Víglundsson, frámkvæmdastjóri SA

Aðhaldi ríkisútgjalda er lokið

- Horft framhjá einskiptiskostnaði sem féll til fyrstu árin eftir hrun þá hefur raunverulegur niðurskurður ríkisútgjalda einkum falist í minni fjárfestingum.
- Frá 2012 hafa útgjöldin aukist og þrátt fyrir slæma skuldastöðu ríkissjóðs virðast engin áform um að draga úr útgjöldum.
- Jafnvel þó útgjöld vegna „Leiðréttingarinnar“ séu undanskilin aukast ríkisgjöld að raunvirði frá árinu 2012.
- Ætlunin er að auka enn ríkisútgjöld þrátt fyrir að hlutfall þeirra af landsframleiðslu sé nálægt því sem hæst varð fyrir hrun.

Útgjöld ríkissjóðs¹
- í mö.kr. á verðlagi 2014

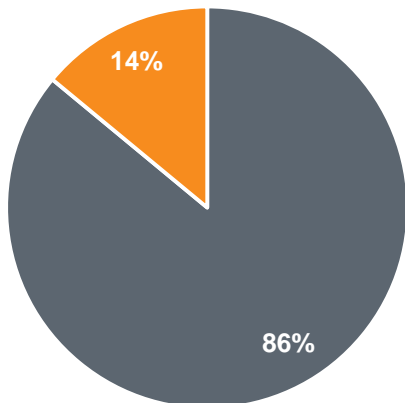

¹Að frádregnum útgjöldum vegna atvinnuleysis, framlögum til Íbúðalánasjóðs og öðrum einskiptiskostnaði í kjölfar bankahrunsins.

Leið 1: Skattahækkanir vörðuðu leiðina að hallalausum fjárlögum

Leiðin að hallalausum fjárlögum 2009-2014¹

-aðlögunin sem kom í gegnum tekjuvöxt og niðurskurð

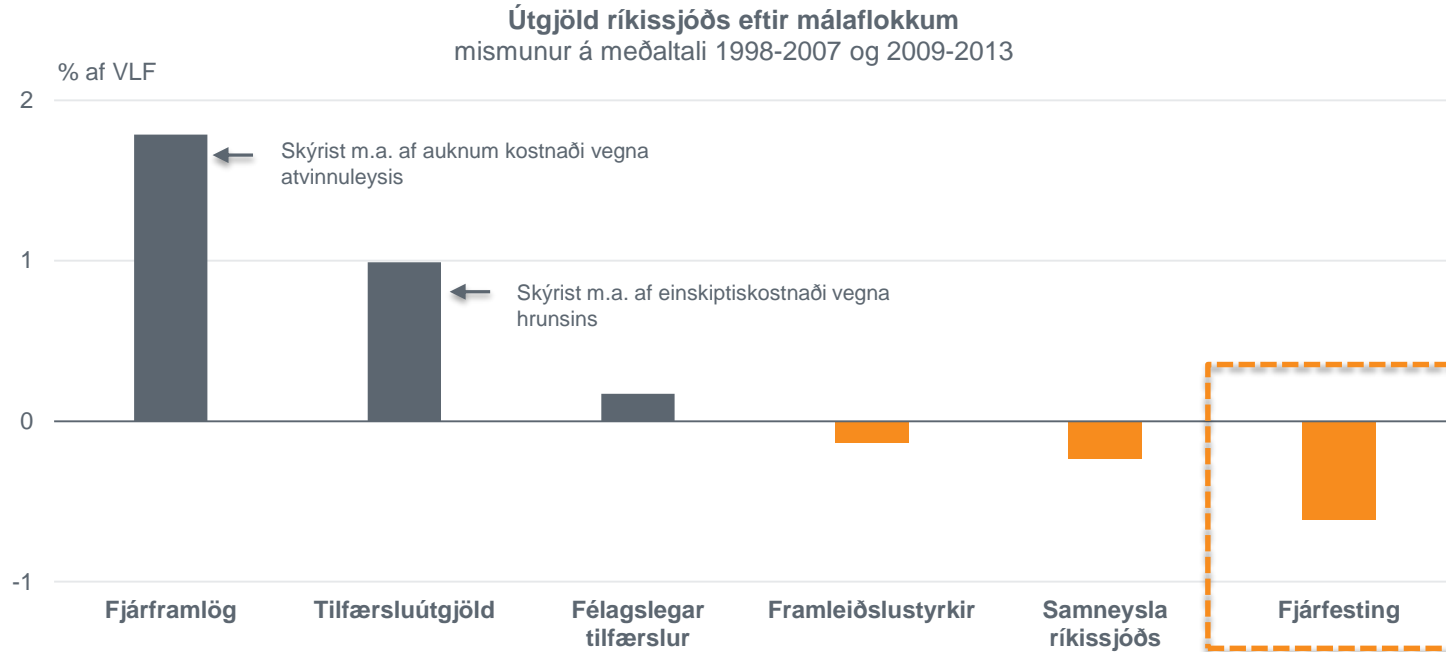

■ Breyting á frumtekjum ■ Breyting á frumgjöldum

- Þrátt fyrir að upphaflega hafi rammaáætlun stjórnvalda og efnahagsáætlun AGS lagt upp með að farin yrði blönduð leið niðurskurðar og skattahækkana....
- ...þá hefur meira farið fyrir skattahækkunum en niðurskurði á þeim árum sem liðin eru. Auknar skatttekjur útskýra að lang mestu leyti þá aðlögun sem hefur átt sér stað frá árinu 2009.

¹Hallinn er mismunur á rekstrarniðurstöðu ársins 2009 og niðurstöður fjárlaga 2014. Í samanburðinum eru teknir til hliðar einstakir liðir sem ríkisvaldið hefur ekki stjórn á við fjárlagagerð, þ.e. framlög í atvinnuleysisstryggingasjóð, afskriftir skatttekna, fjármagnsgjöld/tekjur og áfallnar ríkisábyrgðir á lánum.

Leið 2: Niðurskurður ríkissjóðs var mestur í formi minni fjárfestinga

Eðli og hlutverk skattkerfisins – sýn SA

- Gagnsætt og laust við flækjur. Breiðir skattstofnar, fáar og lágar skattprósentur. Þannig má draga úr hvata til undanskota.
- Forsendur varanlegrar tekjuaukningar ríkissjóðs eru auknar fjárfestingar sem leiða til aukinnar verðmætasköpunar og fjölgunar starfa.
- Stjórnvöld hvetji til fjárfestinga með því að stuðla að stöðugleika í rekstrarumhverfi atvinnulífsins, afnema misfellur í skattkerfinu sem hindra fjárfestingu og nýsköpun og forðast miklar, örar og handahófskenndar skattabreytingar.
- Markmiðum um jafnari tekjuskiptingu verður best náð með aðgerðum á útgjaldahlið sem er mun gagnsærri leið en afslættir og undanþágur frá skattstofnum.

Áherslur ríkisstjórnarinnar í skattamálum

1. Stöðugt og skynsamlegt skattkerfi hvetur einstaklinga til starfa og fyrirtækin til að fjárfesta og fjölga störfum.
2. Skattkerfið verður einfaldað, skattstofnar breikkaðir, tekjutengingar minnkaðar og dregið úr undanskotum.
3. Skattkerfið og rekstrarumhverfi fyrirtækja þarf að vera fyrirsjáanlegt svo þau eigi hægara um vik að gera áætlanir og sjái sér hag í að fjárfesta.
4. Á kjörtímabilinu verður tryggingagjald lækkað, lágmarksútsvar afnumið og tekjuskattskerfið tekið til endurskoðunar. Neysluskattar verða jafnaðir og einfaldaðir og vörugjöld endurskoðuð.

Jákvæðar breytingar á kjörtímabilinu

Einföldun á virðisaukaskattskerfinu

- Hærra þrep lækkað úr 25,5% í 24%.
- Lægra þrep hækkað úr 7% í 11%.
- Undanþágum fækkað, skýrleiki aukinn.
- Áhrif aðgerða á tekjur ríkissjóðs +1.300 m.kr.

Vörugjöld afnumin

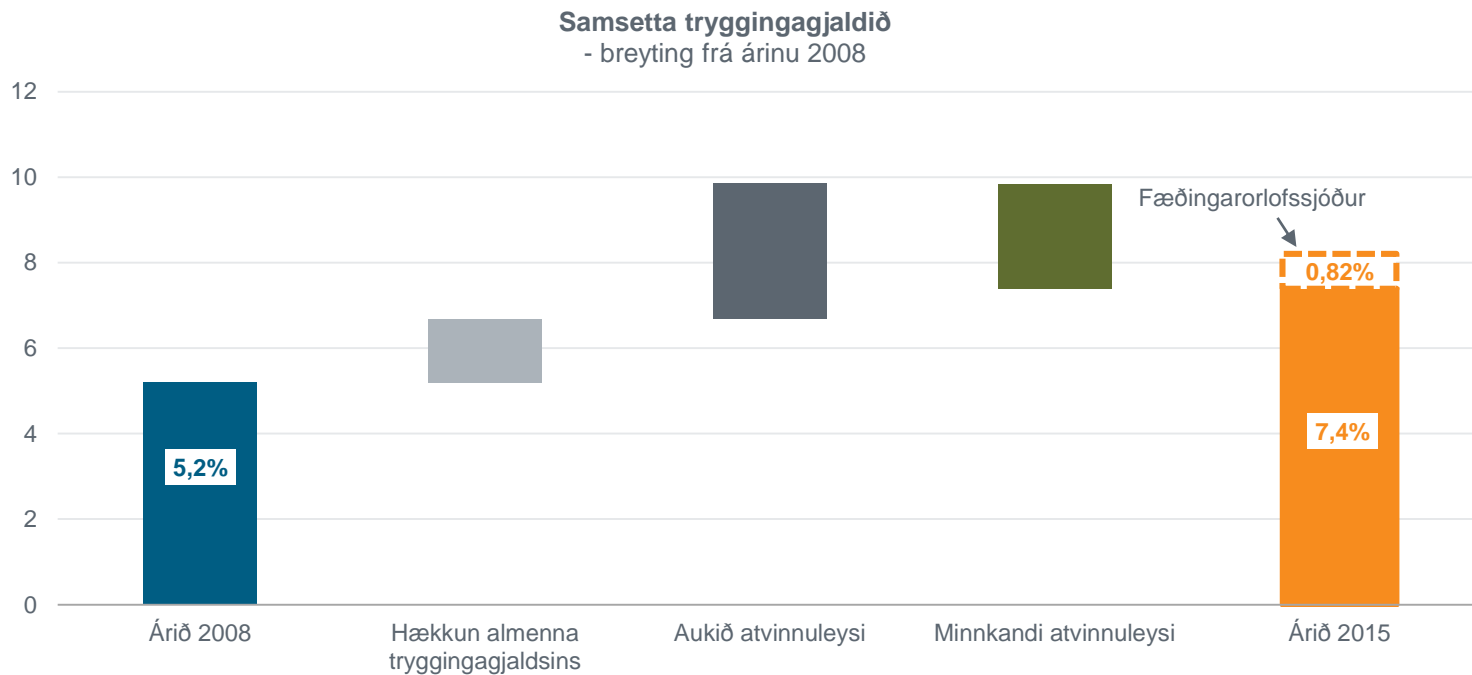
- Áhrif aðgerða á tekjur ríkissjóðs -6.500 m.kr.

Veiðigjöld lækkuð

- Áhrif aðgerða á tekjur ríkissjóðs -6.700 m.kr.

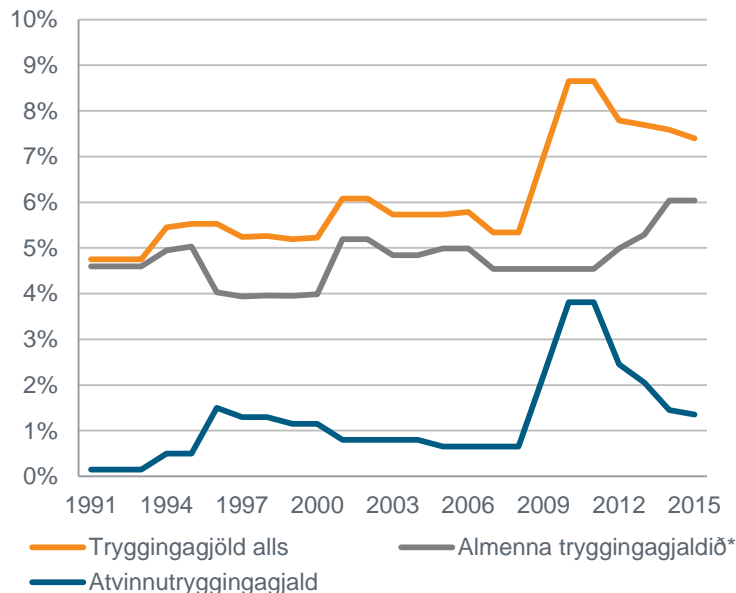
Þróun tryggingagjaldsins

Samsetta tryggingagjaldið hefur hækkað um 2,2 prósentustig frá árinu 2008. Tryggingagjald hefði átt að lækka vegna skertra framlaga til fæðingarorlofs og fleiri markaðra þátta en gerði ekki.

Tryggingagjaldið í hæstu hæðum

Þróun tryggingagjalds frá 1991

- Tryggingagjald er nú 50% hærra en það var fyrir 20 árum síðan.
- Með minnkandi atvinnuleysi hefur ríkissjóður nýtt sér tryggingagjaldið til almennrar fjáröflunar.
- Atvinnutryggingagjald hefur nú verið lækkað úr 3,8% í 1,35% en almennt tryggingagjald hækkað á móti um 1,5%.
- Tryggingagjald hefur því aðeins lækkað um liðlega 1% þrátt fyrir minnkandi atvinnuleysi.
- Að auki hefur framlag af almennum tryggingagjaldi til fæðingarorlofssjóðs lækkað úr 1,28% í 0,65%.
- Ef draga á úr tekjutengingu fæðingarorlofs á ný kallar það á hækkun tryggingagjalds.

* Var tvískipt til 1999 í almennan og sérstakan flokk. Gjaldið fundið með því að veita saman þessa tvo flokka (60/40)

Tryggingagjaldið er vondur almennur skattur

1. Dregur úr svigrúmi til launabreytinga
2. Dregur úr getu fyrirtækja til nýráðninga
3. Minnkar svigrúm til nýsköpunar, rannsókna og þróunar
4. Minnkar hagnað fyrirtækja og dregur úr tekjuskattsgreiðslum

Auðlindagjöld

Byggja á skattlagningu auðlindarentu þeirra atvinnugreina sem nýta sameiginlegar auðlindir

Þau þurfa að skapa fyrirtækjunum fyrirsjáanlegt og stöðugt rekstrarumhverfi

Þau mega ekki mismuna fyrirtækjum eftir stærð eða gerð

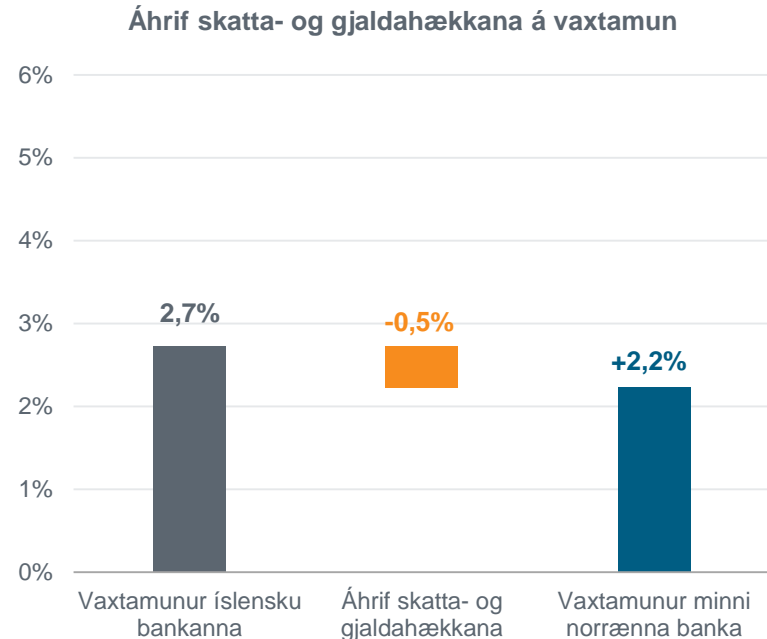
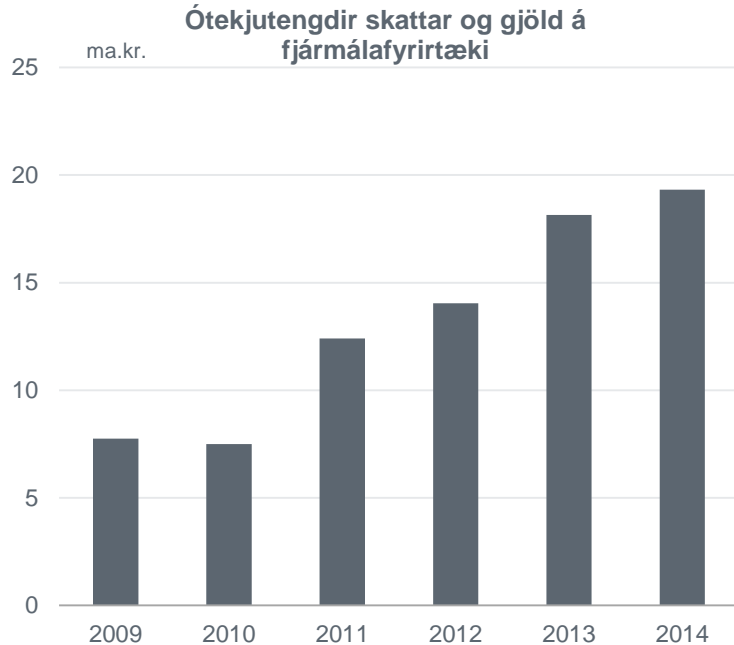
Þau mega ekki skekkja samkeppnisstöðu gagnvart erlendum keppinautum

Þau verða að vera hófleg og hvetja til ábyrgrar umgengni við auðlindir og umhverfi

Auknir skattar eru ígildi um fimmtungs af vaxtamuni bankanna

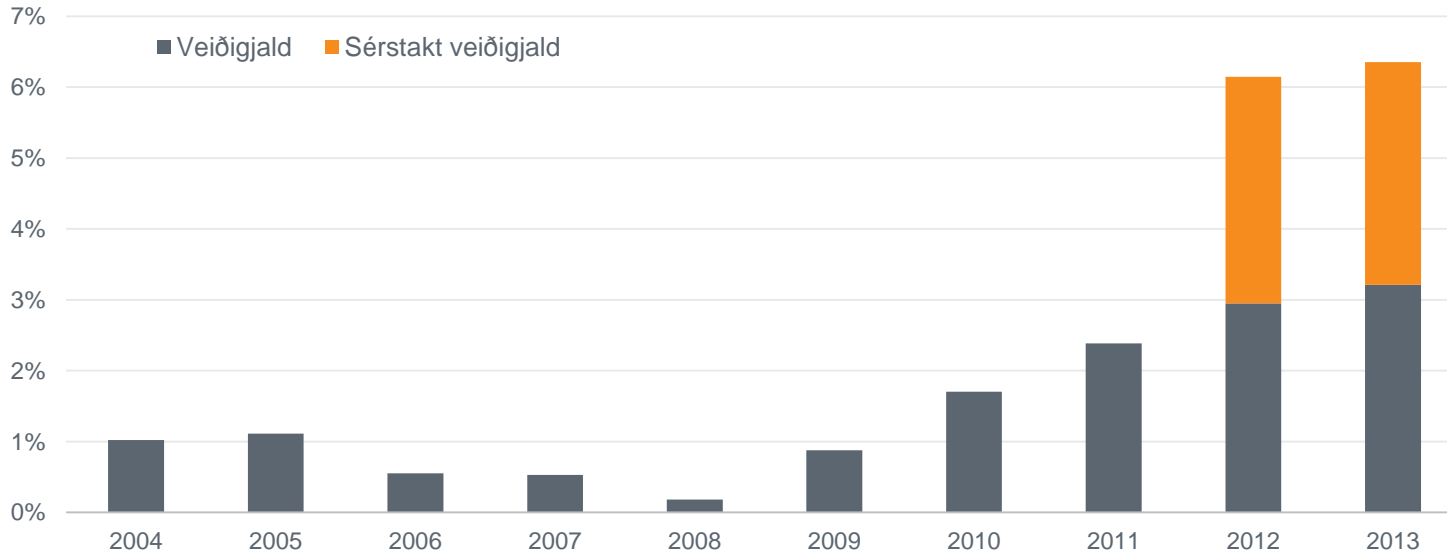
Skatta- og gjaldaálögur á fjármálafyrirtæki hafa hækkað verulega. Þær auknu álögur sem lagðar hafa verið á bankastofnanir undanfarin tvö ár eru ígildi um 0,5 prósentustigs meiri vaxtamunar.

Sérstaka veiðigjaldið hefur aukið skattbyrði sjávarútvegsins

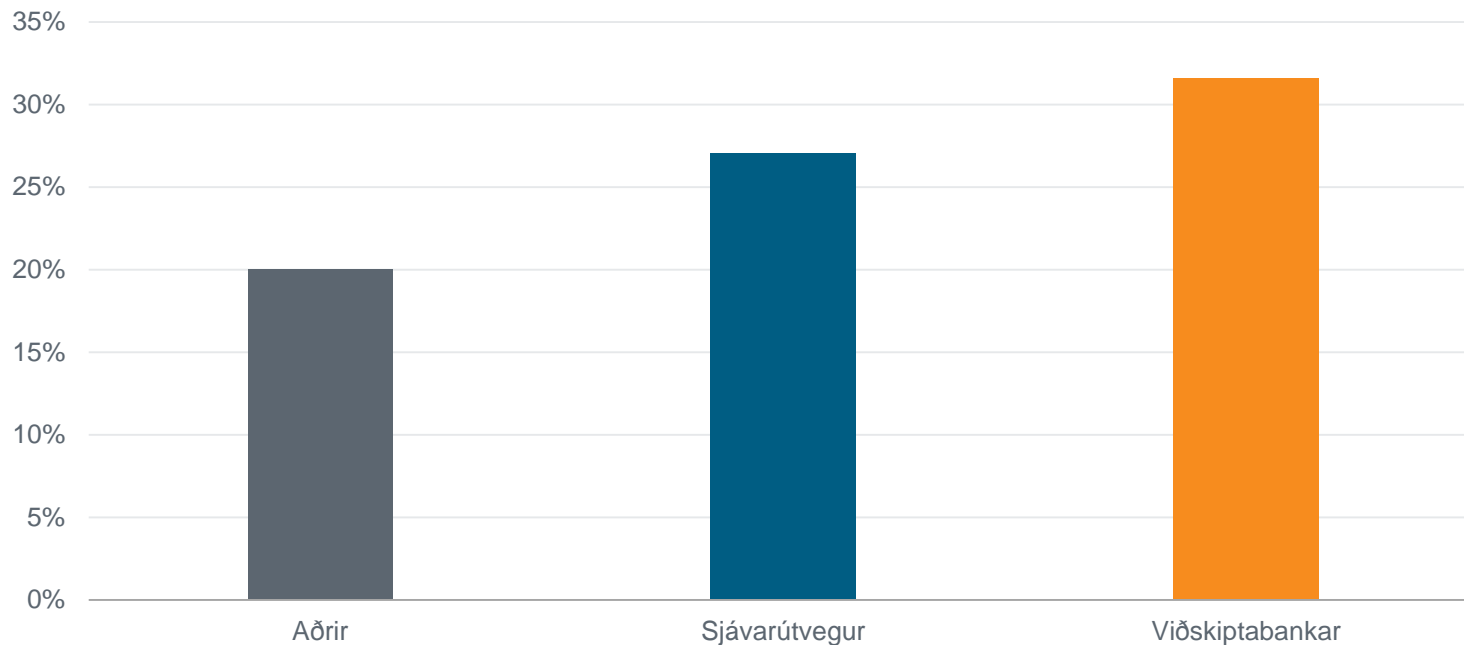
Það má færa rök fyrir því að fyrirtæki sem nýta sameiginlegar auðlindir greiði fyrir aðganginn en gæta þarf jafnræðis á milli atvinnugreina og að sannarlega sé verið að skattleggja fyrir notkun á auðlindum.

Veiðigjald og sérstakt veiðigjald
% af heildaraflaverðmæti

Misíþyngjandi skattbyrði milli atvinnugreina

Greiddur tekjuskattur og sérstakir skattar á fjármálafyrirtæki sem hlutfall af hagnaði
- Árið 2013 en viðskiptabankarnir eru áætlun fyrir árið 2014 vegna breytinga á bankaskattinum

Nýir skattar

- Nýr orkuskattur til að niðurgreiða orkukostnað sumra
- Nýtt netöryggisgjald til að auka eftirlit
- Nýr vatnsskattur til að styrkja rekstur stofnana
- Stimpilgjald hækkað á fyrirtækin
- Fasteignagjöld hækkuð með nýju mati
- Nýr fiskistofuskattur
- Nýr ferðamannaskattur
- Skattar á fjármálafyrirtæki auka vaxtamun um 0,5% hið minnsta

Endalausar hugmyndir um nýja og hærri skatta og enginn endir sjáanlegur...

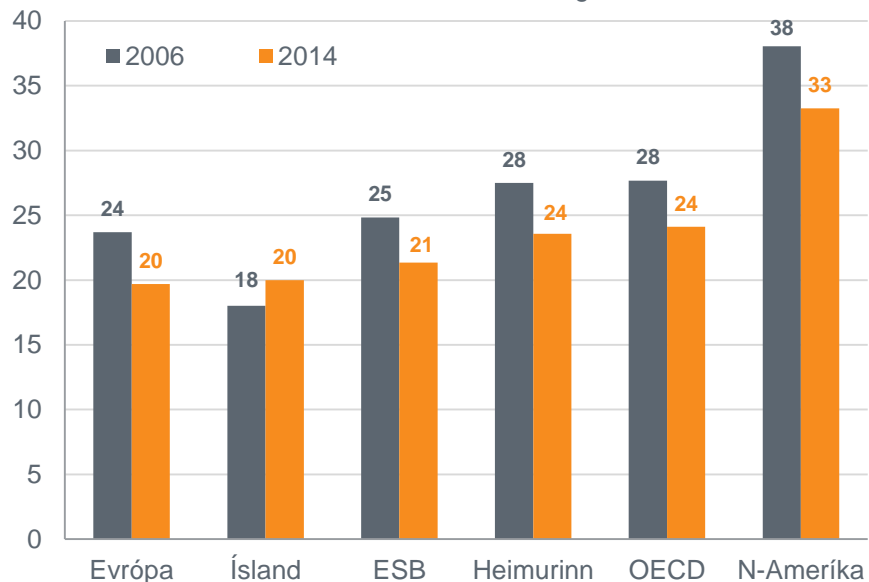
...en á sama tíma er til umfjöllunar að afnema markaða tekjustofna

Tekjuskatthlutfall fyrirtækja í heiminum

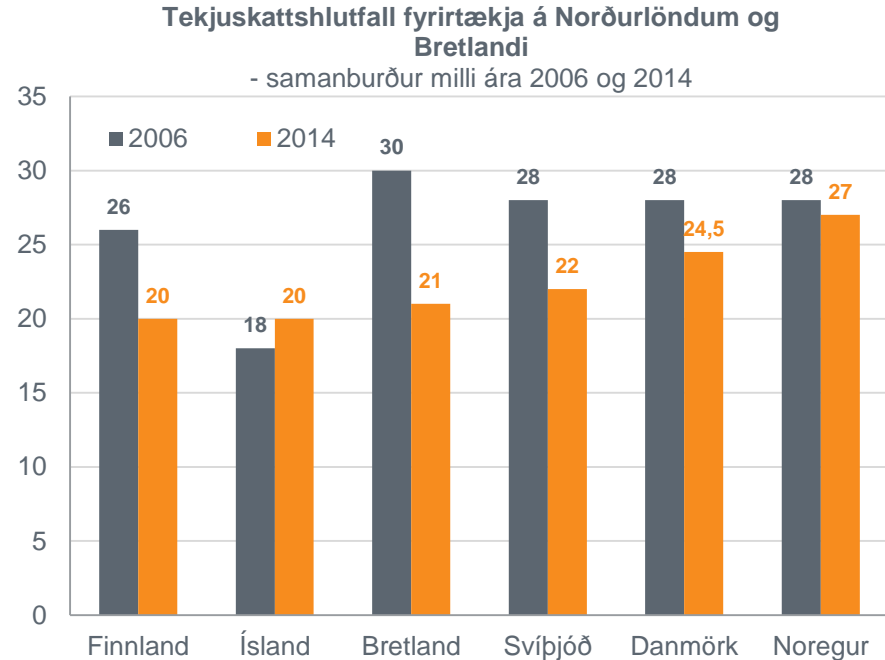
- Tekjuskatthlutfall fyrirtækja hefur farið lækkandi í heiminum undanfarin ár
- Lækkunin nam að meðaltali 4 prósentustigum milli 2006 og 2010
- Á Íslandi var hlutfallið hins vegar hækkað um 2 prósentustig

Tekjuskattshlutfall fyrirtækja í heiminum
- samanburður milli ára 2006 og 2014

Tekjuskattshlutfall fyrirtækja á Norðurlöndum og Bretlandi

- Tekjuskattshlutfall fyrirtækja hefur lækkað á öllum Norðurlöndunum nema Íslandi undanfarin ár
- Meðaltalshlutfall stóru Norðurlandanna fjögurra lækkaði úr 27,5% í 23,4% milli 2006 og 2014
- Á Bretlandi lækkaði það úr 30% í 21%

Samantekt

Samantekt

Frekara aðhald í ríkisfjármálum er forsenda nauðsynlegra skattalækkana

Samantekt

Frekara aðhald í ríkisfjármálum er forsenda nauðsynlegra skattalækkana

**Áherslur ríkisstjórnar og atvinnulífs í skattamálum fara ágætlega saman
– Betur má ef duga skal í framkvæmd**

Samantekt

Frekara aðhald í ríkisfjármálum er forsenda nauðsynlegra skattalækkana

**Áherslur ríkisstjórnar og atvinnulífs í skattamálum fara ágætlega saman
– Betur má ef duga skal í framkvæmd**

Standa verður við fyrirheit um lækkun tryggingagjalds

Samantekt

Frekara aðhald í ríkisfjármálum er forsenda nauðsynlegra skattalækkana

**Áherslur ríkisstjórnar og atvinnulífs í skattamálum fara ágætlega saman
– Betur má ef duga skal í framkvæmd**

Standa verður við fyrirheit um lækkun tryggingagjalds

**Höfum enn ekki náð utan um meginlínur auðlindagjalda
– Framlegð er ekki auðlindarenta**

Samantekt

Frekara aðhald í ríkisfjármálum er forsenda nauðsynlegra skattalækkana

**Áherslur ríkisstjórnar og atvinnulífs í skattamálum fara ágætlega saman
– Betur má ef duga skal í framkvæmd**

Standa verður við fyrirheit um lækkun tryggingagjalds

**Höfum enn ekki náð utan um meginlínur auðlindagjalda
– Framlegð er ekki auðlindarenta**

Við þurfum færri skatta – ekki fleiri

Samantekt

Frekara aðhald í ríkisfjármálum er forsenda nauðsynlegra skattalækkana

**Áherslur ríkisstjórnar og atvinnulífs í skattamálum fara ágætlega saman
– Betur má ef duga skal í framkvæmd**

Standa verður við fyrirheit um lækkun tryggingagjalds

**Höfum enn ekki náð utan um meginlínur auðlindagjalda
– Framlegð er ekki auðlindarenta**

Við þurfum færri skatta – ekki fleiri

Það er tímabært að huga að lækkun tekjuskattshlutfalls fyrirtækja á ný

SAMTÖK
ATVINNULÍFSINS